

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobkyně: **Mgr. P. K.**
zastoupena advokátem Mgr. Stanislavem Sochořem
sídlem Pavelčákova 14, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2018 č. j. KUOK 87115/2018

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 24. 10. 2018 č. j. KUOK 87115/2018 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám advokáta Mgr. Stanislava

Shodu s prvopisem potvrzuje

Sochora, sídlem Pavelčákova 14, 779 00 Olomouc.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, doručenou soudu dne 24. 12. 2018, domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2018 č. j. KUOK 87115/2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl jako opožděné odvolání žalobkyně podané dne 18. 2. 2015 proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále také jen „stavební úřad“) ze dne 28. 2. 2011, č. j. SMOL/OPS/42/5247/2010/Dv.
2. Žalobkyně v žalobě zrekapitulovala průběh správního řízení; uvedla, že dne 12. 9. 2002 vydal stavební úřad stavební povolení na stavební úpravy domku č. p. X v k. ú. x. Dne 4. 1. 2005 zahájil úřad řízení o odstranění stavby dle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále také jen „starý stavební zákon“). Stavebníci požádali dne 4. 2. 2005 o dodatečné povolení stavby. Dne 8. 11. 2007 proběhla kontrolní prohlídka za účasti stavebníků a stavebního úřadu. Dne 11. 3. 2008 uplatnili právní předchůdci žalobkyně u stavebního úřadu námitky proti kontrolní prohlídce. Rozhodnutím ze dne 7. 7. 2008 stavební úřad dodatečně povolil stavební úpravy stavebníků; proti tomuto rozhodnutí podali právní předchůdci žalobkyně odvolání, které bylo zamítnuto. Toto zamítavé rozhodnutí bylo k žalobě právních předchůdců žalobkyně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2010, č. j. 22 Ca 94/2009-36, toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 29. 11. 2010. Dne 16. 11. 2010 podali stavebníci návrh na vydání kolaudačního rozhodnutí. Stavební úřad nato vydal dne 28. 2. 2011 kolaudační rozhodnutí, které nebylo žalobkyni jakkoliv oznámeno, když stavební úřad s žalobkyní nejednal jako s účastníkem řízení. Žalobkyně dne 10. 2. 2015 při nahlížení do spisu vedeném u Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 12 C 361/2010 ve věci řízení o odstranění stavebních úprav stavebníků zjistila, že bylo vydáno předmětné kolaudační rozhodnutí. Dne 18. 2. 2015 podala žalobkyně proti tomuto kolaudačnímu rozhodnutí odvolání, které žalovaný dne 30. 11. 2015 zamítl jako opožděné. K žalobě žalobkyně Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 31. 10. 2017, č. j. 65 A 14/2016-52 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nato žalovaný rozhodl dne 24. 10. 2018 napadeným rozhodnutím, když žalobkyni vyhodnotil jako účastníka řízení dle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).
3. Žalobkyně namítá, že dle § 78 odst. 1 písm. d) starého stavebního zákona, je účastníkem kolaudačního řízení vlastník pozemku, na kterém je kolaudovaná stavba umístěna, pokud jeho vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno. Podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu jsou účastníky řízení v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 5 As 5/2009-76 a dále ze dne 2. 7. 2014, č. j. 6 As 133/2013-83 s tím, že má za to, že je účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu. V takovém případě na ni nedopadá ustanovení § 84 odst. 1 správního řádu.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. K věci uvedl, že vzhledem k tomu, že není postaveno na jisto, zda žalobkyně měla být účastníkem řízení, tedy zda předmětná stavba skutečně zasahuje na její pozemek, musel se žalovaný přiklonit v pochybnostech k řešení ve prospěch žalobkyně a považovat tak žalobkyni za vlastníka pozemku, na kterém je

Shodu s prvopisem potvrzuje

kolaudovaná stavba zčásti umístěna a jejíž vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno. V daném případě se však jedná o umístění části konstrukce stavby na pozemku žalobkyně, nikoli však o samotné fyzické užívání předmětné části pozemku. Kolaudačním rozhodnutím není povoleno žádné fyzické užívání pozemku ve vlastnictví žalobkyně, samotným povolením užívání stavby není uložena žádná další povinnost strpět zásah do vlastnického práva.

5. Krajský soud po ověření, že jsou splněny veškeré procesní podmínky řízení, přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
6. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně podala dne 18. 2. 2015 ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje odvolání proti kolaudačnímu rozhodnutí vydaného stavebním úřadem ze dne 28. 2. 2011, č. j. SMOL/OPS/42/5247/2010/Dv. O tomto bylo žalovaným rozhodnuto dne 30. 11. 2015 tak, že odvolání bylo zamítnuto jako opožděné. K žalobě žalobkyně Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 31. 10. 2017, č. j. 65 A 14/2016-52 uvedené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se při posuzování včasnosti žalobkyní podaného odvolání nezabýval postavení žalobkyně ve vztahu ke kategorizaci účastníků dle § 27 odst. 1 správního řádu. Následně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Konstatoval, že okruh účastníků dle ustanovení § 78 odst. 1 starého stavebního zákona je užší, než v případě předcházejícího stavebního řízení, což je odvozeno tím, že účelem kolaudačního řízení je pouze posouzení, zda určitá stavba byla postavena skutečně v souladu se stavebním povolením. Ve vztahu k § 27 odst. 1 správního řádu zdůraznil, že účastníkem řízení dle písm. a) tohoto ustanovení jsou vedle žadatele také osoby, kterým v důsledku společenství práv nebo povinností s žadatelem musí rozhodnutí správního orgánu rovněž zakládat, měnit či rušit práva a nebo povinnosti. Dospěl k závěru, že žalobkyně měla být účastníkem předmětného kolaudačního řízení, neboť část konstrukce stavby je umístěna na jejím pozemku a její vlastnické právo může být dotčeno. Nicméně, kolaudačním rozhodnutím není povoleno žádné fyzické užívání pozemku ve vlastnictví žalobkyně, přičemž pouhá skutečnost, že předmětná část konstrukce stavby může zčásti zasahovat na pozemek žalobkyně, nečiní z žalobkyně účastníka řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu, když kolaudačním rozhodnutím není uložena žádná další povinnost strpět zásah do vlastnického práva. Odvolání žalobkyně proto jako opožděné zamítl.
7. Dle § 190 odst. 3, 4, 5 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dál jen „stavební zákon“), ve znění účinném do 31. 12. 2012

(3) řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou

a) stavebních řízení neukončených v prvním stupni, která se týkají staveb, u nichž podle nové právní úpravy postačí ohlášení; na takové stavby se hledí jako na ohlášené podle tohoto zákona, za ohlášení se v tomto případě považuje žádost o vydání stavebního povolení a za den ohlášení den nabytí účinnosti tohoto zákona,

Shodu s prvopisem potvrzuje

- b) řízení o správním deliktu spáchaném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nová právní úprava je pro obviněného příznivější,
 - c) řízení o přestupku a správním deliktu, kdy podle nové právní úpravy se jednání obviněného nepovažuje za porušení stavební kázně; v takovém případě se řízení zastaví,
 - d) řízení o vyvlastnění, které se dokončí podle zvláštního právního předpisu.
- (4) Neukončená řízení vedená podle dosavadní právní úpravy dokončí stavební úřad, který se stal příslušným k vedení řízení v dané věci podle tohoto zákona.
- (5) U staveb pravomocně povolených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se provede kolaudační řízení podle dosavadních právních předpisů.
8. Podle § 78 odst. 1 starého stavebního zákona, účastníky kolaudačního řízení jsou
- a) stavebník,
 - b) vlastník stavby,
 - c) uživatel (provozovatel), je-li v době zahájení řízení znám,
 - d) vlastník pozemku, na kterém je kolaudovaná stavba umístěna, pokud jeho vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno.
9. Krajský soud se předně s ohledem na žalobní námitky zabýval tím, který právní předpis měl být žalovaným v předmětném kolaudačním řízení aplikován. V dané věci je zřejmé, že ještě za účinnosti starého stavebního zákona (tedy před 1. 7. 2006) bylo na základě žádosti stavebníků dne 4. 2. 2005 zahájeno řízení o dodatečném povolení stavby. To sice bylo původně pravomocně v roce 2009, tedy již za účinnosti stavebního zákona, ukončeno, nicméně, rozhodnutí žalovaného o odvolání právních předchůdců žalobkyně bylo dne 26. 10. 2010 zrušeno Krajským soudem v Ostravě (rozsudek nabyt právní moci dne 29. 11. 2010). Stavební úřad shodně s žalovaným aplikoval na kolaudační řízení zjevně právní úpravu starého stavebního zákona (byť se žalovaný v předchozím rozhodnutí otázkou aplikace právních předpisů s ohledem na účinnost stavebního zákona vůbec nezabýval). Krajský soud má za to, že aplikace starého stavebního zákona byla správná. V době, kdy již bylo zahájeno kolaudační řízení k žádosti stavebníků, totiž absentovalo podkladové rozhodnutí, tedy dodatečné povolení stavby, neboť v důsledku zrušujícího rozsudku krajského soudu pozbylo právní moci. Jestliže podle § 190 odst. 5 stavebního zákona má proběhnout kolaudační řízení podle dosavadních předpisů u staveb pravomocně povolených přede dnem účinnosti stavebního zákona, je nezbytné, aby také u stavby, u níž bylo zahájeno stavební řízení za účinnosti starého stavebního zákona a v době účinnosti stavebního zákona toto ještě nebylo pravomocně skončeno právě v důsledku kasačního rozhodnutí soudu, proběhlo kolaudační řízení také podle dosavadních právních předpisů. Jen tak je možné zachovat princip právní jistoty všech dotčených osob. V projednávaném případě je trvání na uvedeném o to důležitější, že stavební úřad zcela nezákonně vedl kolaudační řízení, které nadto vyústilo v kolaudační rozhodnutí za situace, kdy dodatečné stavební povolení absentovalo (!).
10. Krajský soud se tedy zaměřil na posouzení otázky účastenství žalobkyně v předmětném kolaudačním řízení, přičemž aplikoval právní úpravu starého stavebního zákona, tedy § 78 odst. 1. Podstatné pro posouzení věci je, jestli se kolaudační rozhodnutí musí na žalobkyni vztahovat pro společenství práv nebo povinností s žadatelem (tedy se stavebníky).

Shodu s prvopisem potvrzuje

11. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 As 44/2008 – 134 dospěl k závěru, že: „*Nastává-li na pozemku vlastníka změna, jež musí být povolována, resp. odsouhlasena, ve stavebním či kolaudačním řízení správním orgánem, pak již z podstaty věci je v naprosté většině případů založeno přímé dotčení vlastnického práva majitele pozemku. Zcela však nelze vyloučit ani výjimečné situace, kdy tomu tak nebude, a proto ustanovení § 78 odst. 1 [a rovněž § 59 odst. 1 písm. b)] stavebního zákona obsahovalo podmínku přímého dotčení vlastnického práva. Vzhledem k této premise lze připustit, že v obvyklých případech, kdy je vlastnické právo majitele pozemku povolovanou změnou dotčeno, správní orgán tuto skutečnost pouze konstatuje, naopak, pokud shledá, že k dotčení vlastnického práva nedošlo, je nutno tento závěr přesvědčivě odůvodnit.*“
12. V rozsudku ze dne 28. 8. 2009, č. j. 5 As 5/2009-76 Nejvyšší správní soud uzavřel, že „*Z hlediska kategorizace účastníků stavebního řízení je účastníkem ve smyslu ust. § 27 odst. 1 správního řádu nepochybně stavebník (žadatel) a vlastník stavby, na které má být provedena změna, není-li sám stavebníkem a společenství vlastníků, týká-li se stavební řízení společných částí domu. Pokud by bylo se stavebním řízením spojeno řízení o opatřeních na sousedním pozemku nebo stavbě a ve stavebním povolení bylo uloženo sousedům, aby strpěli provedení některých prací ze svého pozemku nebo stavby, nepochybně by i tito sousedé byli účastníky řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu, neboť rozhodnutím se jim ukládá povinnost strpět zásah do vlastnického práva.*“
13. V projednávané věci sám žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně je, resp. měla být účastníkem předmětného kolaudačního řízení ve smyslu § 78 odst. 1 písm. d) starého stavebního zákona, neboť její vlastnické právo může být posuzovanou stavbou dotčeno. Dospěl však zároveň k tomu, že žalobkyni současně kolaudačním rozhodnutím nejsou ukládány žádné povinnosti strpět zásah do vlastnického práva. Tato argumentace žalovaného ve smyslu shora citované judikatury neobstojí. Předně, je namístě zdůraznit, že vlastník pozemku, na kterém je umístěna kolaudovaná stavba (byť jen její část) je z povahy věci vždy dotčen na svém vlastnickém právu. Právě míra dotčení je následně určující pro posouzení povahy účastenství; v daném případě nelze bez dalšího uzavřít, že žalobkyni kolaudačním rozhodnutím nejsou ukládány žádné další povinnosti strpět zásah do vlastnického práva, neboť kolaudačním rozhodnutím je stavebníkům povolováno užívání stavby jako celku, tedy i té části, která se nachází na pozemku ve vlastnictví žalobkyně. Tudíž kolaudačním rozhodnutím je založeno právo stavebníků i tuto část stavby užívat a oproti tomu povinnost žalobkyně strpět užívání této části stavby. Přitom, pokud se kolaudačním rozhodnutím ukládají podmínky užívání stavby, nepochybně tyto podmínky musí dopadat také na žalobkyni, tedy i ona je povinna strpět omezení a povinnosti v kolaudačním řízení stanovené. S přihlédnutím k výše citovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 5 As 5/2009-76 tedy nelze hovořit o tom, že by žalobkyně byla kolaudačním rozhodnutím pouze dotčena ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu, nýbrž je nutno dospět k závěru, že se na ni kolaudační rozhodnutí přímo vztahuje.
14. Za této situace dospěl krajský soud k závěru, že napadené rozhodnutí neobstojí, neboť žalovaný nesprávně posoudil účastenství žalobkyně v předmětném kolaudačním řízení. Při závěru, že žalobkyně je účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu nemůže jako nesprávný obstát závěr žalovaného o tom, že odvolání žalobkyně proti kolaudačnímu rozhodnutí je opožděné pro překročení lhůty dle § 84 odst. 1 správního řádu, neboť úprava tam obsažená ve smyslu věty poslední § 84 odst. 1 správního řádu na odvolací lhůtu ve vztahu k žalobkyni nedopadá.

Shodu s prvopisem potvrzuje

15. Krajský soud proto napadené rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude správní orgán vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
16. Žalobkyně byla v řízení úspěšná, a proto jí krajský soud přiznal dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení sestávající ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a dále z nákladů právního zastoupení advokátem za 2 honorovatelné úkony právní služby (příprava a převzetí věci a sepsání žaloby) po 3 100 Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), 2 x paušální náhrady hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 AT, 21% DPH z těchto částek dle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 1 428 Kč, celkem tedy 11 228 Kč. Soud uložil žalovanému zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení dle ust. § 64 s. ř. s. ve spojení s ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobkyni v řízení zastupoval.
17. Lhůtu k plnění náhrady nákladů řízení určil krajský soud s ohledem na odlišný okamžik nabytí právní moci prvostupňových rozhodnutí dle o. s. ř. a s. ř. s. na 30 dnů od právní moci rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s. ř. s., ust. § 159 a ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 26. června 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu